

Raadsvoorstel Ontwerpbegroting 2026 Veiligheidsregio Brabant Zuidoost (VRBZO)

Waalre, 29 april 2025

Vergaderdatum:	20 mei 2025
Voorstelnummer:	2025-35
Zaaknummer:	972267
Portefeuillehouder:	M.F. Oosterveer
Naam opsteller:	Marc van Mensvoort
Naam voorstel:	Voorstel tot het indienen van een zienswijze op de Ontwerpbegroting 2026 Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO)
Grondslag raadsbesluit:	Op grond van artikel 35 lid 3 Wet gemeenschappelijke regelingen wordt de gemeenteraad in de gelegenheid gesteld om een zienswijze op de Ontwerpbegroting van de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) naar voren te brengen.

Voorgesteld besluit

1. Kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2026 van Veiligheidsregio Brabant- Zuidoost (VRBZO)
2. De meerjarige financiële gevolgen van de ontwerpbegroting 2026 van Veiligheidsregio Brabant- Zuidoost te verwerken in de meerjarenbegroting van de gemeente Waalre.
3. Bijbehorende zienswijze vast te stellen en kenbaar te maken bij Veiligheidsregio Brabant- Zuidoost.

Onderwerp

Ontwerpbegroting 2026 Veiligheidsregio Brabant Zuidoost (VRBZO)

Voorstel

1. Kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2026 van Veiligheidsregio Brabant- Zuidoost (VRBZO)
2. De meerjarige financiële gevolgen van de ontwerpbegroting 2026 van Veiligheidsregio Brabant- Zuidoost te verwerken in de meerjarenbegroting van de gemeente Waalre.
3. Bijbehorende zienswijze vast te stellen en kenbaar te maken bij Veiligheidsregio Brabant- Zuidoost.

Inleiding

Het college van burgemeester en wethouders is belast met de organisatie van de brandweerborg, de rampenbestrijding en crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening. De uitvoering van deze wettelijke taak is conform de Wet Veiligheidsregio's belegd bij de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost. Tussen de gemeente en de Veiligheidsregio Brabant Zuidoost is een gemeenschappelijke regeling van kracht. De gemeente betaalt een inwonersbijdrage aan de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost om deze taken voor haar uit te voeren.

De gemeentebesturen dragen bestuurlijke verantwoordelijkheid voor het presteren en functioneren van "hun" Veiligheidsregio. Uitvoering van deze taken is immers een vorm van verlengd lokaal bestuur. Vandaar dat het belangrijk is dat de gemeente goed op de hoogte is van de mate van dienstverlening van de Veiligheidsregio en daaraan gerelateerde beleidsmatige en financiële risico's.

Het Dagelijks Bestuur van Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost heeft bijgaande ontwerpbegroting 2026 toegezonden aan de raden van de deelnemende gemeenten met het verzoek om voor 8 juni 2025 hierop een zienswijze kenbaar te maken. Zie bijlage 1 voor de aanbestedingsbrief en bijlage 2 voor de ontwerpbegroting voor zienswijze.

Op grond van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost is het bestuur verplicht de raden van de deelnemende gemeenten in de gelegenheid te stellen om een zienswijze kenbaar te maken ten aanzien van de ontwerpbegroting. Het bestuur betreft de ingediende zienswijzen bij de voorbereiding van de besluitvorming over de begroting in het Algemeen Bestuur. Besluitvorming in het Algemeen Bestuur is gepland op 2 juli 2025.

Beoogd resultaat

Zicht houden op de activiteiten van de VRBZO en haar financiële status.

Argumenten

1.1 De begroting 2026 bouwt voort op de uitwerking van de bestuurlijke opdracht.

In deze begroting wordt rekening gehouden met de uitvoering van de bestuurlijke deelopdracht 1 (vol doen aan wet- en regelgeving) die voor een deel is gestart in 2025 en waar deze begroting op verder gaat.

1.2 De begroting 2026 komt overeen met de eerder aangeboden kadernota 2026 vanuit de VRBZO.

De begroting is opgesteld binnen de kaders zoals die zijn vastgesteld in de Kadernota 2026 die u onlangs ter kennisname toegezonden heeft gekregen.

1.3 De indexering gemeentelijke bijdrage is conform vastgesteld beleid.

In de Kadernota 2026 werd voorgesteld om de gemeentelijke bijdrage voor 2026 met 3,95% te indexeren. Dit voorstel is gebaseerd op de index voor de loonvoet sector overheid en de index voor prijs materiele overheidsconsumptie, zoals opgenomen in de Macro Economische Verkenning 2025 van het Centraal Planbureau. De methodiek voor indexatie is conform beleid van alle vier GR-en.

Kanttekeningen

1.1 Het financiële plaatje van de ontwerpbegroting 2026 VRBZO geeft nog geen volledig beeld van de gemeentelijke bijdrage in de komende jaren.

Met het uitvoeren van de bestuurlijke opdracht deel 1 (voldoen aan wet- en regelgeving) is nog geen sprake van een op de toekomst voorbereide en adequaat functionerende veiligheidsregio. Het in beeld brengen van wat hiervoor nodig is en welk ambitieniveau de regio hierbij nastreeft, vindt dit voorjaar plaats in het proces om te komen tot een Regionaal Beleidsplan 2027-2030 VRBZO.

In aanvulling op het Regionaal Risicoprofiel 2025-2028 VRBZO zijn in maart 2025 ambtelijke en bestuurlijke sessies georganiseerd om een Omgevingsanalyse te maken van ontwikkelingen die in de komende jaren zullen plaatsvinden. De omgevingsanalyse is een opmaat naar een strategische visie voor VRBZO voor de komende tien jaar. In het proces om te komen tot een ontwerp-visie worden ook de gemeenteraden betrokken. Over de wijze waarop dit vorm krijgt vindt afstemming plaats met de kring van griffiers.

De ontwerp-Visie 2035 en een daarvan afgeleid Beleidsplan 2027-2030 worden in december 2025 voorgelegd aan het Algemeen Bestuur en gaan daarna voor zienswijzeprocedure naar de raden. Pas dan wordt duidelijk welke financiële middelen hiervoor nodig zijn.

1.2 Omvang algemene reserve

Conform de beleidsnotitie kaders P&C 4-GR ligt de bandbreedte voor de omvang van de algemene reserve voor de VRBZO tussen € 2,4 miljoen en € 3,2 miljoen (o.b.v. begrotingstotaal 2026). Omdat in 2026 een geplande onttrekking staat van € 1,8 miljoen (en zelfs voor 2027 een onttrekking van 1,3 miljoen) als demping voor de impact van de bestuurlijke opdracht, loopt de reserve flink terug en wijkt het bestuur bewust af van de genoemde bandbreedte. Met het op dit moment verwachte negatieve jaarrekening resultaat 2024 van € 705.000 loopt de algemene reserve naar verwachting naar komende jaren zelf negatief.

1.3 In de Rijksbegroting is een efficiencykorting van 10% opgenomen op de Brede Doel uitkering Rampenbestrijding (BDuR)

Het ministerie van Justitie en Veiligheid heeft een efficiencykorting opgenomen van 10% in de departementale Rijksbegroting. Voor VRBZO betekent dit een korting op de BDuR van structureel ruim € 1,1 miljoen. Vanuit onder meer het Veiligheidsberaad vindt een lobby plaats om de korting ongedaan te maken. In de Voorjaarsnota van het Kabinet wordt duidelijk of hieraan gevolg wordt gegeven.

VRBZO acht het, gezien de tijdsgeest, de geopolitieke situatie en de aard van de BDuR, niet waarschijnlijk dat de 10%-efficiencykorting structureel zal blijven bestaan. Net als andere veiligheidsregio's neemt VRBZO de korting als risico op in de risicoparagraaf van de ontwerpbegroting 2026. De kans dat de korting doorgaat, wordt daarbij als 'onwaarschijnlijk' ingeschat. In het geval dat de efficiencykorting blijft bestaan zal bestuurlijk een takendiscussie binnen de regio moeten plaatsvinden. Uw raad zal daarbij worden betrokken.

Kosten en dekking

Door de indexering van 3,95% stijgt de bijdrage voor de gemeente Waalre aan de VRBZO met € 41.434. De VRBZO vraagt, naast de indexering, een structurele verhoging van € 41.304 voor het jaar 2026 n.a.v. de bestuurlijke deelopdracht, oplopend tot een structurele verhoging van € 116.350 voor het jaar 2028 en verder n.a.v. de bestuurlijke deelopdracht.

In totaal (indexering + verhogingen n.a.v. bestuurlijke opdracht) betekent dit een verhoging van de bijdrage voor 2026 van € 82.738, waarvan € 41.434 een verhoging is door indexering en € 41.304 n.a.v. de bestuurlijke deelopdracht.

Voor de bijdrage 2027 betekent dit in totaal een verhoging van de bijdrage van € 131.993, waarvan € 41.434 een verhoging is door indexering en € 90.559 n.a.v. de bestuurlijke deelopdracht.

En de bijdrage voor het jaar 2028 en verder wordt de verhoging in totaal € 157.783, waarvan € 41.434 een verhoging is door indexering en € 116.350 n.a.v. de bestuurlijke deelopdracht.

De hierboven genoemde financiële gevolgen van de begroting 2026 worden verwerkt in de nog op te stellen meerjarenbegroting 2026-2029 van de gemeente Waalre.

Mogelijke risico's:

In de paragraaf risicomanagement en weerstandsvermogen wordt onder andere ook het risico genoemd voor de 10% efficiencykorting van de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR). Voor de VRBZO gaat dit om een bedrag van structureel € 1,1 miljoen per jaar. De minister gaf eind 2024 aan pas bij de komende voorjaarsnota meer duidelijkheid te geven in hoeverre deze korting blijft bestaan. Deze korting is niet verwerkt in deze begroting 2026, en dus enkel vermeld in de paragraaf risicomanagement en weerstandsvermogen. Als blijkt dat deze structurele korting wel in stand wordt gehouden, dan moet de VRBZO bepalen hoe de lagere BDuR uitkering wordt opvangen in de (meerjaren)begroting 2026. Ambtelijk worden hier eerste scenario's voor voorbereid, waarbij de VRBZO voorstellen zal uitwerken over welke taken dan komen te vervallen.

Op basis van de actuele risico's is de benodigde weerstandscapaciteit bepaald op € 4,7 miljoen. De benodigde weerstandscapaciteit ligt boven het weerstandsvermogen van € 3,2 miljoen. Het is niet reëel dat bovengenoemde risico's zich gelijktijdig voordoen en is de kans en impact van enkele risico's lastig in te schatten. In het uiterste geval, als risico's zich daadwerkelijk voordoen en het beschikbare vermogen overschrijden, zal VRBZO terugvallen op de gemeenten in de gemeenschappelijke regeling om de kosten te dekken.

Maar omdat er zowel in 2026 en 2027 onttrekkingen worden gedaan uit de algemene reserve, en er een negatief resultaat voor het boekjaar 2024 wordt verwacht daalt de reserve de komende jaren fors (tot zelf negatief). Dit zal betekenen dat de VRBZO sneller aanspraak zal moeten doen op de gemeenten.

De hierboven geschetste risico's zullen we moeten meenemen in onze risicoparagraaf in de nog op te stellen meerjarenbegroting 2026-2029 van de gemeente Waalre.

Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Burgerparticipatie

Niet van toepassing.

Inclusieve samenleving

Niet van toepassing.

Communicatie

Op 14 mei 2025 vindt er een regionale raadsbijeenkomst plaats voor raadsleden uit Brabant-Zuidoost over de begrotingen van de gemeenschappelijke regelingen MRE, ODZOB, GGD BZO en VRBZO. Over de informatie die voorafgaand aan de bijeenkomst wordt gedeeld, kunnen raadsleden schriftelijk technische vragen stellen. Tijdens de bijeenkomst is er gelegenheid voor aanvullende vragen voor oordeelsvormende gesprekken tussen raadsleden uit de regio over keuzes, uitdagingen en maatschappelijke afwegingen die spelen binnen de beleidsvelden van de gemeenschappelijke regelingen.

Communicatie over de (ontwerp)begroting 2026 VRBZO vindt plaats vanuit de VRBZO-organisatie. Na vaststelling van de begroting in het Algemeen Bestuur VRBZO ontvangt uw raad de definitieve begroting.

Kernboodschap

Niet van toepassing.

Vervolgprocedure en planning

Na ontvangst van zienswijzen van gemeenteraden kan de behandeling en vaststelling van de begroting 2026 door het Algemeen Bestuur VRBZO op 2 juli plaatsvinden.

Bijlagen onderdeel van het voorstel

1. Aanbiedingsbrief ontwerpbegroting 2026 Veiligheidsregio Brabant- Zuidoost
2. Ontwerpbegroting 2026 Veiligheidsregio Brabant- Zuidoost
3. Concept zienswijze ontwerpbegroting 2026 Veiligheidsregio Brabant Zuidoost

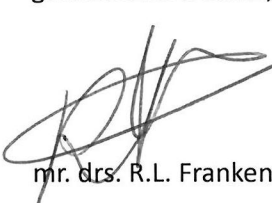
Bijlagen ter informatie

Niet van toepassing.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN WAALRE,

gemeentesecretaris,

burgemeester,

mr. drs. R.L. Franken,

M.F. Oosterveer